

FARKLI KÜLTÜRLERE AİT EDEBİYAT VE MEDYA YAPITLARINDAN SEÇİLEN ÖRNEKLERDE ADALET OLGUSUNUN GERÇEKLEŞMESİ

Birkan KARGI
Ondokuzmayıs Üniversitesi

Özet

Bu araştırmada, farklı dilde yazılmış ve aralarında benzer karakter ve sorunsala sahip olan yapıtlar yazarların ve dönemseller gelişmelerin ışığında düşünce ve konu yönünden incelenerek, aralarındaki ortak noktalar tespit edilmiş ve bunların üzerine yorum getirilmiştir. Amaç kapsamına uygun olarak Heinrich Böll'ün 1974 yılında yazdığı 'Katharina Blum' un Çiğnen Onuru' (Die verlorene Ehre von Katherina Blum) adlı romanıyla Emile Zola' nın 'Gerçek' adlı romanı (1902) ve senaryosunu Erdoğan Tümaş'ın yazdığı 'Suçlu' (1989) adlı film arasında 'adalet olgusunu gerçekleştirmesinde gazetelerin (basının) etkisi' konusu karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. Anlatım dokuları içinde söz konusu edilen gazeteler bulvar gazeteleri ve onların temsilcileridir. Kurbanların yazgısını tesadüfler ve önyargılı yayım yapan gazeteler belirlemiştir. Gazetelerin adalet üzerindeki gücü nedeniyle kahramanlar suçsuz iken suçlu olmuşlardır. Her üç yapıtta, basın gücünün yanlış kullanımına bir ikaz görevini yerine getirmiştir. Karşılaştırmamız da ortaya koyduğu gibi, değişik kültürlere ait üç yapıt arasında kurulan etkileşim ve benzer oluşum koşullarına dayanan 'tipolojik ' ve 'konusal 'ilişki, diğer farklılıklara karşın benzer toplumsal gelişmelerin birbirine koşut yaşam biçimlerinin doğmasına neden olduğunu göstermiştir. Benzerlikten hareketle güncellik ve evrensel değerlerin paydaşlığının vurgulanması karşılaştırmalı edebiyat kapsamında bu tür araştırmaları daha anlamlı kılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Adalet Olgusu, Gazete Gücü, Önyargı, Yanlış Haber